

Nr 167.

Av herr **Tjällgren m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering.

Under punkten 36 i nionde huvudtiteln äskas i årets statsverksproposition ett reservationsanslag på 3 500 000 kronor till befrämjande av landsbygdens elektrifiering. Från detta anslag beviljas statsbidrag till nyelektrifieringar på landsbygden, men däremot kan icke enligt hittills gällande grunder för anslaget fördelning bidrag lämnas för upprustning av gamla distributionsnät. För att trygga landsbygdens försörjning med elektrisk kraft är det nödvändigt att många äldre distributionsnät rustas upp och förbättras. Då det inte är möjligt att erhålla statsbidrag för dylika arbeten kan upprustningen inte genomföras i erforderlig omfattning, emedan kostnaderna bli för betungande. Elkraftutredningen, som av Kungl. Maj:t erhållit i uppdrag att utreda möjligheterna att genom statens medverkan på ett mera planmässigt sätt än hittills trygga landets och särskilt den svenska landsbygdens försörjning med elektrisk kraft, har i en skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 november 1950 hemställt om att — i avbidan på de åtgärder, som kunna komma att föras leddas av utredningens slutliga förslag — provisoriska åtgärder måtte vidtagas för att underlätta en upprustning av distributionsnäten på landsbygden och samtidigt organisatoriskt samordna alltför små detaljdistributionsföretag till ekonomiskt bärkraftiga och även i övrigt lämpliga enheter. För att förverkliga detta syfte har elkraftutredningen bland annat föreslagit, att statsbidrag för befrämjande av landsbygdens elektrifiering skall utgå icke endast till nyanläggningar, som nu är fallet, utan även till upprustningsarbeten på redan befintliga nät.

Departementschefen framhåller att utredningens förslag är motiverat och vitsordar att upprustning av de äldre näten är erforderlig. Underhållet av dessa är inte heller alltid tillfredsställande. Med hänsyn till den stora ekonomiska räckvidden av utredningens förslag anser departementschefen det icke vara möjligt att taga ställning till detsamma, förrän mera konkreta förslag utarbetats rörande de fall, där statsbidrag bör komma i fråga. Departementschefen anser dock att Kungl. Maj:t bör tillerkännas rätt — ifall riksdagen icke har något att erinra däremot — att i särskilda fall bevilja bidrag från det ovannämnda anslaget även för upprustning av äldre nät. Vi förutsetta också, att detta kommer att ske.

Detta kan emellertid endast bli provisoriska åtgärder av begränsad räckvidd. Frågan om upprustning av äldre distributionsnät på landsbygden är

emellertid så betydelsefull, att bidrag för ändamålet snarast bör ställas till förfogande i erforderlig utsträckning. Försörjningen med elektrisk kraft är beroende av att dylik upprustning kommer till stånd liksom också av en rationalisering av distributionen. I många fall torde en fortsatt elektrifiering över huvud taget icke vara möjlig utan att redan befintliga nät upprustas. För framtiden måste också underhållet av nätet bli mera tillfredsställande än hittills. Utan stöd av statsmedel lär detta icke bli möjligt. Vi taga fasta på departementschefens uttalande att elkraftutredningens förslag bör kompletteras med mera konkreta förslag rörande de fall, där statsbidrag bör komma i fråga, och grunderna för sådana bidrag samt de kostnader, som statsverket därigenom skulle åsamkas. Sådana konkreta förslag böra enligt vår mening snarast utarbetas. Riksdagen bör i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla därom. Arbetet med utformande av sådana förslag bör kunna utföras av elkraftutredningen.

Med anledning av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan kompletterande utredning som här ovan avses rörande möjligheterna att erhålla statsbidrag för upprustning och underhåll av redan befintliga elektriska distributionsnät på landsbygden.

Stockholm den 24 januari 1952.

L. Tjällgren.

Olof Pålsson.

Lars E. Andersson.
